

Sygn. akt: X U 442/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2015 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we W.

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anny Garncarz

Protokolant: Dominika Gorząd

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu 22 czerwca 2015 r. we W.

sprawy z odwołania **M. N. (1)**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

z dnia 19 maja 2014 r. znak: (...)

w sprawie **M. N. (1)**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

o zasiłek macierzyński

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. i przyznaje wnioskodawczyni M. N. (1) prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres ustalony w Kodeksie Pracy jako okres urlopu macierzyńskiego od 2 października 2013r. do 18 lutego 2014 r., prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres ustalony w Kodeksie Pracy jako okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego za okres od 19 lutego 2014 r. do 1 kwietnia 2014 r. i prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres ustalony w Kodeksie Pracy jako okres urlopu rodzicielskiego za okres od 2 kwietnia 2014r. do 30 września 2014r.

UZASADNIENIE

Ubezpieczona M. N. (1) wniosła odwołanie od decyzji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W. z dnia 19 maja 2014 r. odmawiającej jej prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres ustalony w Kodeksie Pracy jako okres urlopu macierzyńskiego od 2 października 2013r. do 18 lutego 2014 r., prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres ustalony w Kodeksie Pracy jako okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego za okres od 19 lutego 2014 r. do 1 kwietnia 2014 r. i prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres ustalony w Kodeksie Pracy jako okres urlopu rodzicielskiego za okres od 2 kwietnia 2014r. do 30 września 2014r.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona podniosła, iż uważa za niesłuszne odebranie jej prawa do zasiłku macierzyńskiego z powodu ewidentnego zaniedbania i wykroczenia ze strony pracodawcy. Jej stosunek pracy nie został przerwany, nie otrzymała wypowiedzenia ani też nie podpisała rozwiązania umowy o pracę. Nie ma informacji w ZUS o zakończeniu przez nią stosunku pracy, jej pracodawca nie zakończył działalności, firma (...) nie została wykreślona z KRS. W czasie urodzenia dziecka ubezpieczona przebywała na urlopie wychowawczym udzielonym na poprzednie dziecko. Otrzymała ustną zgodę pracodawcy na przebywanie na tym urlopie przez 3 lata do 22 stycznia 2016 r. po tym, jak złożyła pisemny wniosek o ten urlop. Pracodawca nie ma prawa, lecz obowiązek udzielić takiego urlopu na wniosek pracownika. Z powodu braku możliwości wyegzekwowania druku ZUS Z-3 nie może

strona pozwana odmówić jej prawa do zasiłku macierzyńskiego, gdyż nie jest odpowiedzialna za zaniechania swojego pracodawcy.

Organ rentowy – Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W., w odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonej, wniósł o jego oddalenie, z uwagi na brak podstaw prawnych do jego uwzględnienia.

W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy wskazał, iż ubezpieczona podnosi, że aktualnie przebywa na urlopie wychowawczym udzielonym na poprzednie dziecko. W związku z tym kilkakrotnie występowało do zakładu pracy ubezpieczonej o sporządzenie druku ZUS Z-3 ze wskazaniem okresu udzielonego urlopu wychowawczego i podaniem podstawy do naliczenia zasiłku macierzyńskiego. W związku z nie wyegzekwowaniem tego dokumentu wystąpiono do wydziału Kontroli w celu sporządzenia tego dokumentu. W związku z brakiem możliwości skontaktowania się z płatnikiem, odstąpiono od dalszego postępowania i złożono do Komendy Rejonowej Policji we W. zawiadomienie o popełnieniu wykroczenia przez pracodawcę ubezpieczonej. W związku z tym, że strona pozwana nie może stwierdzić m. in. trwania stosunku pracy, okresu na jaki został udzielony ubezpieczonej urlop wychowawczy oraz podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego, decyzja strony pozwanej jest prawidłowa.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona M. N. (1) od 17 września 2011 r. jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas określony w spółce (...) spółka z o.o. we W. na stanowisku grafika komputerowego z wynagrodzeniem 1.386 zł brutto. Umowa o pracę zawarta jest na okres do 2026 r.

W dniu 17 czerwca 2012 r. ubezpieczona urodziła dziecko N. N. i po porodzie został jej udzielony urlop macierzyński w wymiarze 140 dni oraz dodatkowy urlop w wymiarze 4 tygodni (od 17 czerwca 2012 r. do 3 listopada 2012 r. i od 4 listopada 2012 r. do 1 grudnia 2012 r.).

Ubezpieczona zwróciła się o zgodę pracodawcy o udzielenie jej urlopu wychowawczego i otrzymała taką zgodę ustnie od M. N. (2), który był jej przełożonym. Dodatkowo zgodnie z przepisami prawa pracy, ubezpieczona wysłała listownie pisemnie wniosek do pracodawcy z wymaganym 2-tygodniowym wyprzedzeniem, tj. w dniu 8 stycznia 2013 r. o udzielenie urlopu wychowawczego na dziecko N. N. od 22 stycznia 2013 r. do 22 stycznia 2016 r. tj. na okres 3 lat. Do wniosku zostało załączone oświadczenie ojca dziecka F. N., że w okresie od 22 stycznia 2013 r. do 22 stycznia 2016 r. nie zamierza korzystać z urlopu wychowawczego w celu zapewnienia osobistej opieki nad córką N. N..

Dowody:

- wniosek ubezpieczonej z dnia 8 stycznia 2013 r. k. 68
- oświadczenie F. N. k. 69
- akta rentowe strony pozwanej, w szczególności zaświadczenie płatnika składek, odpis skrócony aktu urodzenia N. N.
- przesłuchanie ubezpieczonej k. 11 (płyta CD), 78 (płyta CD)
- przesłuchanie świadka A. S. k. 33 (płyta CD)

W dniu 2 października 2013 r. ubezpieczona urodziła drugie dziecko S. N. w związku z czym złożyła wniosek do strony pozwanej w dniu 15 października 2013 r. o przyznanie jej zasiłku macierzyńskiego na okres odpowiadający okresowi urlopu macierzyńskiego, okresowi dodatkowego urlopu macierzyńskiego oraz okresowi urlopu rodzicielskiemu. Przedstawiła również do strony pozwanej zaświadczenie ze szpitala o urodzeniu dziecka, akt urodzenia dziecka, a także wyjaśnienie, że dokumenty te przesyła do ZUS, gdyż nie ma kontaktu z pracodawcą. Ojciec dziecka F. N. złożył jednocześnie oświadczenie, że nie zamierza korzystać z urlopu rodzicielskiego na syna.

W dniu 2 lutego 2014 r. ubezpieczona ponownie złożyła wniosek o wypłatę zasiłku macierzyńskiego na okres odpowiadający okresowi urlopu macierzyńskiego, okresowi dodatkowego urlopu macierzyńskiego oraz okresowi urlopu rodzicielskiemu.

Strona pozwana wszczęła postępowanie Kontrolne z uwagi na fakt, że pracodawca ubezpieczonej nie przedstawił wymaganego druku ZUS Z-3 z informacją o przebywaniu na urlopie wychowawczym przez ubezpieczoną.

Strona pozwana również dokonała zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez N. E. w związku z udaremnieniem kontroli prowadzone przez stronę pozwaną.

Nie udało się ustalić Policji miejsca pobytu E. N., ani też M. N. (2).

Dowody:

- akta rentowe strony pozwanej,
- zaświadczenie Komendy Policji we W. k. 38
- przesłuchanie ubezpieczonej k. 11 (płyta CD), 78 (płyta CD)

Pracodawca ubezpieczonej tj. spółka (...) spółka z o.o. jest spółką kapitałową zarejestrowaną w Krajowym Rejestrze Sądowym. Nie jest prowadzone wobec tej spółki postępowanie likwidacyjne, upadłościowe lub układowe. Wspólnikami spółki są M. N. (2) i E. N..

W siedzibie strony pozwanej nie ma pracownika odpowiedzialnego za odbiór korespondencji. Nie można skontaktować się ani z E. N., ani z M. N. (2). Nie można ustalić ich miejsca pobytu.

U pracodawcy ubezpieczonej w (...) spółka z o.o. sprawami kadrowymi zajmowała się A. S., która wykonywała te czynności na podstawie umowy zlecenia.

Na polecenie M. N. (2), A. S. miała przedstawić do strony pozwanej dokumentację związaną z wnioskiem powódki o zasiłek macierzyński.

W dniu 26 stycznia 2015 r. A. S. złożyła w imieniu (...) spółka z o.o. we W. tj. pracodawcy ubezpieczonej zaświadczenie płatnika składek, w którym wskazano, że ubezpieczona jest zatrudniona w (...) spółka z o.o. we W. od 17 września 2011 r. w pełnym wymiarze czasu pracy i udzielono jej na podstawie wniosku z dnia 7 października 2013 r. urlopu macierzyńskiego od 2 października 2013r. do 18 lutego 2014 r., dodatkowego urlopu macierzyńskiego za okres od 19 lutego 2014 r. do 1 kwietnia 2014 r. i urlopu rodzicielskiego za okres od 2 kwietnia 2014r. do 30 września 2014r.

Dowody:

- odpis z KRS strony pozwanej k. 12-15, 61-64
- zaświadczenie płatnika składek (w aktach rentowych strony pozwanej)

Decyzją z dnia 19 maja 2014 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres zasiłku macierzyńskiego na okres odpowiadający okresowi urlopu macierzyńskiego, okresowi dodatkowego urlopu macierzyńskiego oraz okresowi urlopu rodzicielskiemu za łączny okres od 2 października 2013 r. do 30 września 2014 r.

Dowody:

- decyzja strony pozwanej - w aktach ZUS.

W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne, Sąd zważył co następuje:

Odwołanie jako zasadne, zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. (tj. z 2014 r., poz. 159) o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, zw. dalej ustawą zasiłkową, zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego albo w okresie urlopu wychowawczego urodziła dziecko.

Natomiast w świetle art. 29 ust. 5 ustawy zasiłkowej, zasiłek macierzyński przysługuje przez okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego oraz okres urlopu rodzicielskiego, z zastrzeżeniem ust. 6.

Organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do spornych świadczeń albowiem pracodawca ubezpieczonej nie przedstawił wymaganego przez stronę pozwaną druku ZUS Z-3 z wskazaniem okresu udzielonego urlopu wychowawczego powołując się par. 2 ust 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia dowodów stanowiących podstawę przyznania i wypłaty zasiłków z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

Podkreślenia wymaga w tym miejscu, że par. 2 ust 1 pkt 1 w/w Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2012 r. stanowi, że dowodem stanowiącym podstawę przyznania i wypłaty przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych zasiłku chorobowego ubezpieczonemu jest zaświadczenie płatnika składek wystawione na druku ZUS Z-3.

§ 9 w/w pkt 2 Rozporządzenia natomiast stanowi, że dowodem stanowiącym podstawę przyznania i wypłaty zasiłku macierzyńskiego za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego jest skrócony odpis aktu urodzenia dziecka lub jego kopia potwierdzona przez płatnika zasiłku za zgodność z oryginałem - za okres po porodzie.

Ubezpieczona przedstawiła w niniejszej sprawie do strony pozwanej jeszcze w październiku 2013 r. odpis aktu urodzenia dziecka i złożyła wniosek o wypłatę zasiłku macierzyńskiego. Zatem należy uznać, że zostały spełnione warunki z par. 9 w/w Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2012 r. w zakresie wymaganych dokumentów do uzyskania prawa do zasiłku macierzyńskiego.

W ocenie Sądu, jeśli strona pozwana wymagała od pracodawcy ubezpieczonej dodatkowych dokumentów w postaci druku ZUS Z-3 winien był we własnym zakresie uzupełnić brakujące dokumenty.

W tym miejscu Sąd w pełni podziela stanowisko ubezpieczonej, że nie może ona być odpowiedzialna za fakt, że pracodawca nie przedstawia wymaganych przez stronę pozwaną dokumentów, skoro ubezpieczona przedstawiła stronie pozwanej wszystkie wymagane przepisami prawa dokumenty, które nie były kwestionowane przez stronę pozwaną.

Niezależnie od powyższego, Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, które jednoznacznie wykazało, że ubezpieczona została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych jako pracownik (...) spółka z o.o., gdzie została zatrudniona na podstawie umowy o pracę i nie została wyrejestrowana z ubezpieczeń społecznych przez pracodawcę. Co więcej, jak wynika z odpisu z KRS pracodawcy ubezpieczonej, spółka nadal widnieje w obrocie prawnym, nie jest wobec niej prowadzone postępowanie likwidacyjne, upadłościowe, ani układowe.

Stosunek pracy ubezpieczonej istnieje, gdyż umowa o pracę nie została jej wypowiedziana, ani też stosunek pracy nie został rozwiązany w innym sposób.

Zatem brak jest podstaw do uwzględnienia wątpliwości strony pozwanej, czy ubezpieczona jest nadal pracownikiem (...) spółka z o.o. we W.. Gdyby doszło do rozwiązania umowy o pracę, strona pozwana winna była w świetle art. 6 kc, ten fakt udowodnić, czego nie wykazała.

Dodatkowo należy uwzględnić, że ubezpieczona w sposób nie budzący wątpliwości wykazała, że został jej udzielony przez pracodawcę urlop wychowawczy na okres do 22 stycznia 2016 r. zarówno w toku swoich zeznań, jak i poprzez niekwestionowane przez stronę pozwana dokumenty w postaci wniosku o urlop wychowawczy i oświadczenie drugiego rodzica dziecka, że nie zamierza korzystać z urlopu wychowawczego. Zeznania powódki w pełni korespondują z zeznaniami świadka A. S., że faktycznie pracodawca udzielił ubezpieczonej urlopu wychowawczego zgodnie z jej wnioskiem na okres 3 lat do 22 stycznia 2016 r.

Niezależnie jednak od powyższego, należy mieć na uwadze, że zgodnie z art. 186 kp, pracodawca ma obowiązek udzielić pracownicy urlopu wychowawczego. Nie jest to prawo pracodawcy, lecz obowiązek, jeśli tylko wniosek został przez pracownika złożony. Zatem należy uznać, że skoro ubezpieczona wykazała, że taki wniosek został złożony, nie musiała wykazywać, że pracodawca wyraził na to zgodę (choć Sąd dał wiarę ubezpieczonej, że faktycznie taka zgoda została jej wyrażona), gdyż był to obowiązek pracodawcy i rozpoczęcie urlopu wychowawczego nie było uzależnione od woli pracodawcy.

Należy zatem uznać, że skoro ubezpieczona urodziła drugie dziecko w dniu 2 października 2013 r. tj., w czasie urlopu wychowawczego, który ma trwać do 22 stycznia 2016 r. przysługiwało jej prawo do zasiłku macierzyńskiego.

Jak wynika jednoznacznie z wniosku ubezpieczonej z dnia 15 października 2013 r. który został do strony pozwanej złożony w dniu 18 października 2013 r. zamiarem ubezpieczonej było od początku skorzystanie bezpośrednio po urlopie macierzyńskim z przysługujących jej świadczeń z tytułu dodatkowego urlopu macierzyńskiego oraz urlopu rodzicielskiego. Taki też wniosek został zgłoszony do pracodawcy.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 2 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia dowodów stanowiących podstawę przyznania i wypłaty zasiłków z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2012 r., poz. 444 ze zm.) dowodami stanowiącymi podstawę do przyznania i wypłaty zasiłku macierzyńskiego jako okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub urlopu rodzicielskiego są:

- w przypadku dodatkowego urlopu macierzyńskiego, wniosek ubezpieczonej złożony płatnikowi zasiłku macierzyńskiego przed terminem rozpoczęcia korzystania z tego zasiłku za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego albo dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego (§ 18 pkt 2 rozporządzenia);
- w przypadku zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego, wniosek ubezpieczonej złożony płatnikowi zasiłku macierzyńskiego przed terminem rozpoczęcia korzystania z tego zasiłku za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu rodzicielskiego (§ 18a pkt 3 rozporządzenia).

W niniejszej sprawie, jak wynika z zebranego materiału dowodowego, taki wniosek ubezpieczonej został złożony zarówno do pracodawcy, jak i do strony pozwanej. Ubezpieczona jednoznacznie wykazała, że zamierzała bezpośrednio po urlopie macierzyńskim z przysługujących jej świadczeń z tytułu dodatkowego urlopu macierzyńskiego oraz urlopu rodzicielskiego.

Dodatkowo należy wskazać, że wbrew stanowisku strony pozwanej, do strony pozwanej został skutecznie złożony dokument pracodawcy ZUS Z-3 z dnia 26 stycznia 2015 r. przez A. S., w którym pracodawca wyraźnie wskazuje na jaki okres ubezpieczona ma udzielone urlopy macierzyński, dodatkowy macierzyński i rodzicielski oraz że okres udzielenia tych urlopów jest krótszy, niż wnioskowany urlop wychowawczy. W ocenie Sądu, nie zasługują na uwzględnienie zarzuty strony pozwanej, że wniosek ten został podpisany przez osobę, która nie jest uprawniona do podpisania tego wniosku, gdyż nie jest pracownikiem pracodawcy. Jak wynika z zeznań świadka A. S., wniosek ten został wypełniony i złożony do strony pozwanej na wyraźne polecenie M. N. (2), a jak wynika z niekwestionowanych zeznań tego świadka,

u strony pozwanej to ona zajmowała się sprawami kadrowymi, a także była osobą odpowiedzialną za współpracę ze stroną pozwaną pracodawcy ubezpieczonej.

Zatem należy uznać, że wszystkie odpowiednie dokumenty zostały w przypadku ubezpieczonej złożone.

Niezależnie od powyższego należy ponownie podkreślić, że ubezpieczona nie może ponosić odpowiedzialności za fakt, że pracodawca nie realizuje swoich obowiązków nie przedstawiając do strony pozwanej wymaganych przez stronę pozwaną dokumentów, a strona pozwana nie mając możliwości tych dokumentów wyegzekwować, jednocześnie nie akceptuje dokumentów przedstawionych przez współpracowników płatnika, potwierdzających w swojej treści dotychczas otrzymane dane i dokumenty od ubezpieczonej i znajdujące się już w dokumentacji strony pozwanej.

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy, Sąd dał wiarę przedstawionym w sprawie dowodom z dokumentacji ZUS, jako że żadna ze stron w toku postępowania nie podważyła skutecznie ich autentyczności i wiarygodności.

Oceny zeznań świadka A. S. oraz ubezpieczonej, Sąd dokonał w kontekście całego zebranego w sprawie materiału dowodowego. W ocenie Sądu, zeznania te należało uznać za wiarygodne, gdyż były logiczne i spójne ze sobą. Nadto, świadek A. S. składała zeznania po odebraniu przyrzeczenia w sposób zdecydowany i pewny, nie mając żadnych wątpliwości co do złożonego przez ubezpieczoną wniosku.

Biorąc pod uwagę, dokonane powyżej ustalenia i przeprowadzone rozważania, Sąd na mocy przepisu art. 47714 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres ustalony w Kodeksie Pracy jako okres urlopu macierzyńskiego od 2 października 2013r. do 18 lutego 2014 r., prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres ustalony w Kodeksie Pracy jako okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego za okres od 19 lutego 2014 r. do 1 kwietnia 2014 r. i prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres ustalony w Kodeksie Pracy jako okres urlopu rodzicielskiego za okres od 2 kwietnia 2014r. do 30 września 2014r.